

KVIEČIAME SUSIPAŽINTI SU LIFE PROGRAMOS NAUJOVĖMIS, PROJEKTO RENGINIAIS, PASIEKIMAIS

Naujienlaiškis Nr.9. 2020 m. vasaris

LIFE projektu „LIFE gebėjimų stiprinimas Lietuvoje“ LIFE 14 CAP/LT/000008 siekiama ugdyti Lietuvos gebėjimus pateikti kokybiškas paraiškas pagal LIFE programą bei geriau išnaudoti LIFE programą remiant vykstančius ir baigtus projektus.

ŠIAME NUMERYJE

Dėl bendrojo finansavimo

2019 m. kvietimo LIFE programos Aplinkos paprogramės koncepcijų vertinimą EASME agentūra užbaigė 2019 m. spalio mėn. antroje pusėje. Iš Lietuvos buvo pateikta 11 koncepcijų, 3 koncepcijos buvo įvertintos teigiamai ir pakviestos rengti išsamias paraiškas. Iki lapkričio 18 d. Aplinkos ministerijai buvo pateiktos 4 paraiškos (3 pareiškėjų iš Lietuvos ir 1 paraiška asocijuotų paramos gavėjų) dėl bendrojo finansavimo skyrimo iš Lietuvos Respublikos biudžeto. [Aplinkos ministro sprendimu](#), **preliminarus finansavimas skirtas Lietuvai aktualiems 3 projektams**: „Mažosios žąsies svarbiausių teritorijų tinklo apsauga prisitaikant prie klimato kaitos“, „Šlapių pievų ir žemapelkių pritaikymas tvariai žemės ūkio veiklai, siekiant užtikrinti griežlės ir jos buveinių palankią apsaugos būklę“ ir „Tausojantys išteklius transporto infrastruktūros triukšmą mažinantys sprendimai“. Visiems projektams numatyta skirti mažiau lėšų negu buvo prašoma.

Pagrindiniai įrankiai LIFE pareiškėjams

Projekto „LIFE gebėjimų stiprinimas Lietuvoje“ komandos sukurti pagrindiniai įrankiai LIFE programos pareiškėjams:

- **LIFE *gidas*** – projekto pradžios pagalbinis įrankis, apimantis pagrindinius LIFE

programos teminius prioritetus. Tai – per 4 metus surinktos konsultacinės medžiagos rinkinys, leidžiantis įsivertinti ir išsigininti LIFE projekto idėją, susiplanuoti projekto veiklas ir biudžetą.

- **Partnerių paieška ir projektų duomenų *bazė*** leidžia pamatyti visas Lietuvos, Latvijos ir Estijos organizacijas, vykdžiusias LIFE projektus ar norinčias surasti partnerių naujiems projektams. Ar žinojote, kad jau 72 įstaigos ir organizacijos Lietuvoje turi LIFE projektų patirties?
- **LIFE projekto biudžeto sudarymo forma** – [Excel failas](#) padės tinkamai parengti projekto biudžetą, o kad tai padaryti būtų lengviau, buvo parengtas 2 dalių vaizdo įrašas. [Pirmoje dalyje](#) parodoma, kaip sudaryti LIFE projekto biudžetą. [Antroje dalyje](#) apžvelgiamos projekto biudžeto formos. Mėgstantiems skaityti buvo parengta projekto biudžeto sudarymo [instrukcija](#).
- **Projekto sutarties *forma* ir jos *Į priedas*** „Bendrosios sąlygos“ buvo išverstos iš anglų į lietuvių kalbą. Jose išsamiai išdėstytos visos LIFE projektų teisinės, administracinės ir finansinės nuostatos.

- ***Filmas*** apie LIFE programą ir įgyvendinamus LIFE projektus Lietuvoje. Visi šie įrankiai sukurti siekiant palengvinti LIFE projektų paraiškų rengimą ir prisidėti prie projektų rezultatų sklaidos. Jei turite klausimų, ar Jūsų idėja tinkama finansuoti pagal LIFE programą, susisiekite su mumis: info@lifeprojektai.lt.

- psl. 1 | Dėl bendrojo finansavimo
 - psl. 1 | Pagrindiniai įrankiai LIFE pareiškėjams
 - psl. 2 | LIFE Lietuvoje 2019 m.
 - psl. 2 | LIFE renginiai
- Artėjantys renginiai

LAUKIANTYS SVARBŪS LIFE TERMINAI

Vasario 26 d. – LIFE pusryčiai;
Balandžio 2 d. bus paskelbtas 2020 m. LIFE programos kvietimas;
Balandžio 23 d. – LIFE info diena Vilniuje;
Balandžio 30 d. – LIFE informacinė diena Briuselyje;
Birželio 1-5 d. – Žalioji savaitė (Green week) Briuselyje.

KVIEČIAME DALYVAUTI!

*Nuotraukoje – akimirka iš spaudos konferencijos Vilniuje 2019 m. lapkričio 27 d. Į tuo metu vykusią **LIFE cheminių medžiagų platformą** atvyko ne tik LIFE programos vadovas Angelo Salsi (EASME), bet ir 62 LIFE projektų atstovai, kurie dalinosi savo projektų rezultatais bei ieškojo sprendimų tolimesniai cheminių medžiagų valdymui ir ES politikai.

LIFE Lietuvoje 2019 m.

• Pateiktos 2 paraiškos pagal Aplinkos paprogramę

Europos Komisijai pagal Aplinkos paprogramę pirmame etape pateikta 11 koncepcijų iš Lietuvos. Į antrą etapą pateko 3 koncepcijos, tačiau pilnos paraiškos iki 2020 m. vasario 11

d. buvo pateiktos tik 2 (joms numatytas preliminarus bendrasis finansavimas).

• Pateikta 1 paraiška pagal Klimato paprogramę

Europos Komisijai pagal Klimato paprogramę pateikta 1 pilna paraiška (Climate smart

holistic management of milk production - LIFE HOLYCOW, pagrindinis pareiškėjas - Vytauto Didžiojo universitetas) ir dar 2 paraiškos, kuriose lietuviai ketino dalyvauti kaip partneriai. Deja, visos šios Klimato paprogramės paraiškos buvo atmetos, nes nesurinko pakankamai balų.

Nauja rubrika!

Apie vykstančius LIFE projektus Lietuvoje

LIFE OSMODERMA

Lietuvos gamtos fondas, bendradarbiaudamas su Daugpilio universiteto Gamtos tyrimų ir aplinkosauginio švietimo centru, Kauno miesto savivaldybe ir Lietuvos zoologijos sodu, 2017–2022 m. vykdo LIFE programos finansuojamą projektą „Ekologinio tinklo nuo brandžių medžių priklausomiems organizmams sukūrimas“ (LIFE16 NAT/LT/000701). Jo metu siekiama užtikrinti gerą senų lapuočių medžių būklę ir visoje Europoje reto niūriaspalvio auksavabalio (lot. *Osmoderma barnabita*) bei kitų nuo brandžių medžių priklausomų organizmų išsaugojimą.

Nuotr. Regimigijaus Karpuškos

Per kiek daugiau nei 4 metus bus sukurtas ekologinis tinklas, kurio branduoliais pasirinkta niūriaspalvio auksavabalio apsaugai išskirtos dvi Natura 2000 teritorijos – Kauno ąžuolynas ir Neries šlaitas ties Verkiomis. Šis tinklas taps dalimi tarptautinio Lietuvos–

Latvijos ekologinio tinklo, kuriame bus nustatoma niūriaspalvio auksavabalio populiacijų fragmentacija ir atsiradusios spragos genetiniuose mainuose tarp subpopuliacijų.

Viena pagrindinių praktinių projekto veiklų – arboristinis medžių tvarkymas, siekiant užtikrinti medžių senolių ilgaamžiškumą. Teritorijoje nuo Vilniaus iki Kauno buvo identifikuoti ir kartografuoti vertingiausi biologine prasme medžiai (viso 1426), daugiausia ąžuolai. Dalis šių medžių, remiantis jų būkle bei augaviete, atrinkti arboristiniam tvarkymui. Iki šiol sudarytos medžių apsaugos sutartys su 6 savivaldybėmis ir 47 privačiais savininkais. Šios sutartys įpareigoja Lietuvos gamtos fondą igyvendinti arboristinį medžių tvarkymą, pagerinant medžio senolio būklę, o savininką – medžio nenukirsti ar kitaip jam nepakenkti. Daugiausia ąžuolų bus sutvarkyta Kauno ąžuolynė (numatyta 357 medžiai), o iš viso planuojama sutvarkyti apie 500 medžių. Šiuo metu jau yra sutvarkyti 97 medžiai.

2017–2019 metais buvo paruošti ir Aplinkos ministro įsakymu patvirtinti Lietuvos gamtos fondo rengti gamtotvarkos planai dviem buveinių apsaugai svarbioms teritorijoms: Kauno ąžuolynui bei Neries upės šlaitui ties Verkiomis. Remiantis šiais strateginiais planavimo dokumentais, jau pradėtos vykdyti gamtotvarkos priemonės.

Taip pat Lietuvos gamtos fondo ir Lietuvos zoologijos sodo specialistai parengė niūriaspalvio auksavabalio veisimo programą. Šiuo metu Lietuvos zoologijos sode yra kuriama niūriaspalvio auksavabalio *ex situ* populiacija, kuri bus naudojama rūšies populiacijų atkūrimui gamtoje, pavyzdžiui, istorinėje niūriaspalvio auksavabalio radavietėje – Neries šlaite ties Verkiomis.

Daug dėmesio susilaukė kiek netradicinė veikla – niūriaspalvių auksavabalių paieškai pradėti ruošti specialiai dresuojami šunys. Patirties buvo semiamasi iš Italijos projekto [LIFE MIPP](#) specialistės, kurios nuomone, šunys veislė ar dydis neturi milžiniškos įtakos šunų gebėjimui aptikti saugomas rūšis pagal jų skleidžiamą kvapą, tačiau šunų santykis su vedliu yra ypač svarbus. Taip pat, pritaikant šiuolaikines technologijas, bus sukurta išmani gaudyklė, tokiu būdu optimizuojant niūriaspalvio auksavabalio stebėseną.

Tarp visų darbų nepamirštama ir šviečiamoji veikla – jau suorganizuoti 3 renginiai visuomenei, įrengti 3 informaciniai stendai bei laikinos informacinės lentelės prie kiekvieno tvarkomo medžio. Masinės medijos priemonėse pasirodė 63 straipsniai bei 11 reportažų televizijoje, pristatančių projekto veiklas. Specialistams parengtos Medžių milžinų ir negyvos medienos priežiūros ir tvarkymo gairės. Jos yra išverstos į latvių ir anglų kalbas.

Renginiai

Vilniuje vyks renginys „LIFE pusryčiai“

Vasario 26 d. vyks renginys „LIFE pusryčiai“, kuriame dalyvaus Aplinkos ministerijos bei visų šiuo metu Lietuvoje vykdomų LIFE projektų atstovai. Projektų vykdytojai turės galimybę pasidalinti patirtimi bei patarimais sprendžiant projektų metu iškilančius klausimus.

Vilniuje vyks renginys „LIFE Informacinė diena 2020“

Balandžio 23 d. Vilniuje vyks renginys „LIFE informacinė diena 2020“, kurio metu bus pristatytas 2020 m. kvietimas ir gairės.

Numatomi LIFE renginiai užsienyje:

- Informacinė LIFE 2020 diena Briuselyje 2020 m. balandžio 30 d.;

- Žalioji savaitė („Green week“) Briuselyje 2020 m. birželio 1-5 d.

Kviečiame Lietuvos aplinkosaugos ekspertus registruotis Europos Sąjungos ekspertų duomenų bazėje!

Didėjant LIFE programos paraiškų skaičiui aplinkos ir klimato srityse, auga ir ekspertų, galinčių nešališkai įvertinti paraiškas, poreikis.

Daugiau informacijos apie registraciją rasite čia: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/work-as-an-expert>

LIFE programos ekspertų poreikis: <https://ec.europa.eu/easme/en/section/life/call-experts-tasks-life-technical-assistance-call>

Projektą „LIFE gebėjimų stiprinimas Lietuvoje“ Nr. LIFE14CAP/LT/000008 finansuoja Europos Sąjungos LIFE programa

Kontaktai: <http://lifeprojektai.lt/>; Tel. + 370 5 278 73 28; El. paštas: info@lifeprojektai.lt

Naujienuose galima užsisakyti <http://lifeprojektai.lt/>

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Aplinkos projektų valdymo agentūra